

רִזִּין לְחֻפִּימֵי לְבָא, רִזְהִס"ף, חֲמֵשׁ אֲתוּוֹן, בְּחֵמֵשׁ תִּרְעִין,
לְמַנְדַּע חֲכֵמָה בְּסוּכְלָתָנוּ.

תִּרְעָא קִדְמָאָה, ר'. בִּידָא אֵית שְׂרֻטוּטִין דְּקִיקִין,
וְשְׂרֻטוּטִין רַבְרַבִּין. וְכֻלְהוּ מִתְעַרְבֵי דָא עִם דָּא.
שְׂרֻטוּטִין רַבְרַבִּין דְּאֵית בִּידָא, כַּד אֵינּוֹן תִּרִין בְּאַרְכָּא,
וְתִרִין בְּפּוֹתֵיָא, וְאַחִידוּ דָא בְּדָא, דָּא אֵיהוּ בְּרִזָּא דְּאֵת
ה', וּבְרִזָּא דְּאֵת ר' וְדַחֵי לְאֵת ז', וְנָטִיל אֲלִין תִּרִין אֲתוּוֹן.
בְּפּוֹתֵיָא נָטִיל ה', בְּאַרְכָּא נָטִיל ר', וְסִימֵן דִּילֵיהּ ה"ר.
דָּא אֵית לֵיהּ בִּידָא שְׂמָאֲלָא כְּהֵאֵי גְוּוֹנָא בְּאֲלִין שְׂרֻטוּטִין
רַבְרַבִּין. אֲבָל אֵינּוֹן שְׂרֻטוּטִין זְעִירִין דְּנָטִילָא יְמִינָא,
לָא נָטִילָא שְׂמָאֲלָא. דִּימִינָא נָטִילָא, חַד שְׂרֻטוּטָא דְּקִיק
לְעִילָא בְּאַרְכָּא, וְחַד שְׂרֻטוּטָא דְּקִיק לְתַתָּא, דְּאַחִיד בֵּין
אֵינּוֹן תִּרִין שְׂרֻטוּטִין רַבְרַבִּין. בְּפּוֹתֵיָא אֵית חַד שְׂרֻטוּטָא
דְּקִיק, דְּאַחִיד לְתַתָּא בְּאֵינּוֹן תִּרִין דְּשְׂרִיָּא עָלֵיהּ.
וּבְשְׂמָאֲלָא לָאוּ הָכֵי, וְרִזָּא דִּילֵיהּ אֵיהוּ בִּימִינָא, וְלָאוּ
בְּשְׂמָאֲלָא.

הֵאֵי אֵיהוּ בַר נֶשׁ, דְּלִזְמִנִין תְּאִיב בְּבֵיתָא, וְלִזְמִנִין
בְּאַרְחָא, דָּא לָא שְׂכִיף לְבֵיהּ בְּהֵאֵי וּבְהֵאֵי. כַּד
אֵיהוּ בְּבֵיתָא תְּאִיב בְּאַרְחָא, וְכַד אֵיהוּ בְּאַרְחָא, תְּאִיב
בְּבֵיתָא. אֲצִלַּח תְּדִיר בְּאַרְחָא, וְלִזְמִנִין בְּבֵיתָא. דָּא אֲצִלַּח
בְּאוּרֵיָתָא, וּבְרִזֵי דְּאוּרֵיָתָא אֵי אֲשֶׁתְּדַל בְּהוּ. הֵאֵי חֲמֵי

בְּשֵׁנָאוֹי, תּוֹעֲלֶתָא לְסַגִּיאִין בֵּיהּ. עֲצָלָא אִיהוּ בְּמַלְי
 דְּעָלְמָא. אִי אַתְעַר, אַתְעַרוֹן לְאוֹטָבָא לִיהּ מְלַעֲיָלָא. זְכִי
 בְּמַלְוִי. דָּא אִיהוּ חֲמִידָא וּמְפִידָא מְמוֹנָא. טָב עֵינָא אִיהוּ.
 צְלוֹתִיה אֲשַׁתְּמַע. נְחִית וְסָלִיק בְּמְמוֹנָא.

דָּא אִיהוּ דְּלִזְמַנִּין מִתְבַּר לְבֵיהּ לְגַבִּיהּ מְאָרִיָּה. וּכְדִין
 אֲשַׁתְּכַחוּ תְּלַת שְׁרֻטוּטִין זְעִירִין, דְּמַעְבְּרִין בְּהַהוּא
 שְׁרֻטוּטָא דְּקִיקָא, דְּאֲתוּסְףּ עַל אֵינּוֹן תְּרִין דְּפוֹתִיא, וְרוּזָא
 דָּא ה' דְּמִתְחַבְּרָא עִם ר'. דָּא אֲרַחָא, דָּא בֵּיתָא. דָּא
 חֲדוּהָ, דָּא עֲצִיבוּ, דָּא תּוֹעֲלֶתָא, דָּא עֲצָלָא, דָּא טָב
 עֵינָא, דָּא חֲמִידָא, וּמְפִידָא מְמוֹנָא. דָּא מִתְבַּר לְבֵיהּ, וְתַב
 לְמְאָרִיָּה.

תְּרַעָא תְּנַיִנָא, ז'. בֵּימִינָא, בְּקַסְטִירוֹ דְּקוֹלְטָא, רְשִׁימִין
 שְׂכִיחִי, כַּד אֲשַׁתְּכַחוּ תְּלַת שְׁרֻטוּטִין רַבְרַבִּין
 בְּפוֹתִיא, וְתִרִין רַבְרַבִּין בְּאֲרַכָּא, וְחַד מְאֵינּוֹן דְּאֲרַכָּא,
 אֶחָיד בְּאֵינּוֹן תְּרִין דְּפוֹתִיא, וְחַד אַחְרָא לָא אֶחָיד בְּהוּ.
 הָאִי אִית פִּסְלוֹ בְּזֻרְעִיהּ, מְסַטְרָא דְּאֲבוּי, אוּ מְסַטְרָא
 דְּאִמִּיהּ.

וּכְדִין מִשְׁתַּכְּחִי לְתַתָּא מְאֵינּוֹן תְּלַת שְׁרֻטוּטִין דְּפוֹתִיא,
 תְּרִין שְׁרֻטוּטִין דְּקִיקִין, דְּאֶחָידוֹן בְּהוּ לְתַתָּא. הָאִי
 אִיהוּ בַר נָשׁ, מְתַקֵּן עוֹבְדוּי, קָמִי בְּנֵי נָשָׁא, וְלְבֵיהּ לָא
 קְשׁוּט. וְלִזְמַנָּא דְּסִיב, אַהֲדַר לְאַתְתַּקְנָא. כְּדִין אֲשַׁתְּכַחוּ

אֵינּוֹן תִּרְיִן שְׁרִטוּטִין בְּאַרְכָּא, אַחֲדִין בְּאֵינּוֹן דְּפּוֹתֵיא,
 דָּא עִם דָּא. וְתִרְיִן אַחֲרֵנִין עִמְהוֹן בְּאַמְצָעֵיתָא, דְּקִיקִין,
 וְדָא בְּאַרְכָּא. וְתִלְת דְּקִיקִין בְּפּוֹתֵיא, וְרִזָּא דָּא ו' דְּ
 דְּמִתְחַבְּרָא בְּאֵת ר'.

וְכֵד אֵיהּ סִיב וְתֵב כְּדָקְאֲמָרִן, אֲתִתְקִין אֵיהּ בְּרִזָּא דָּאֵת
 ר', וְאֲתִתְחַבְּרָא בְּאֵת ו'. לְבִתֵּר כֵּד הָאֵי אֲתִתְקִין, אֵיהּ
 תְּדִיר בְּלַחֲשִׁוֹ, וְכֹל עוֹבְדוּי בְּלַחֲשִׁוֹ. אֲבָל לָאו אֵיהּ
 בְּקִיּוּמָא כְּדָקְאֲ חֲזִי בְּגִין דְּהֵהוּא פְּסִלוֹ, עַד לָא אֲתִיַּאֲשָׂא

בֵּיהּ. (מכבאן אוליפנא מאן דפסיל זרעיה עד תלת דרין לא אתייאשא ההוא פסילו (דף ע"ז
 ע"ב) מלכשכשא. בגין כך תנינן ווי ליה לההוא בר נש דפסל זרעיה ולא חייש ליקרא דמאריה.
 פסיל זרעיה ודאי.)

וְלְבִתֵּר דְּאֲתִיַּאֲשָׂא. הֵהוּא פְּסִלוֹ, כְּדִין אֲשֶׁתְּכַחוּ
 שְׁרִטוּטִין בִּידָא יְמִינָא, אַרְבַּע וְחֲמִשׁ. אַרְבַּע
 בְּאַרְכָּא, חֲמִשׁ בְּפּוֹתֵיא. וְרִזָּא דָּא ו', וְאֲתִתְחַבְּרָא בְּאֵת ה'.
 הָאֵי לְזִמְנִין אַצְלַח, לְזִמְנִין לָא אַצְלַח. אַצְלַח בְּאוּרֵיַתָּא,
 וְלְסוּף יוּמוּי, אַצְלַח אֲפִילוּ בְּמִמוּנָא.

תִּרְעָא תְּלִיתָאָה, ה'. בִּימִינָא, כֵּד אֲשֶׁתְּכַחוּ חֲמִשׁ
 שְׁרִטוּטִין בְּפּוֹתֵיא, וְתִלְת בְּאַרְכָּא, וְאֲשֶׁתְּכַח
 הֵהוּא שְׁרִטוּטָא דְּאַמְצָעֵיתָא מְאֵינּוֹן תִּלְת, דָּא אֵיהּ בְּרִזָּא
 דָּאֵת ה', וְאֲסִתְמִיךְ בְּאוֹת ס'.

בְּזִמְנָא דְּאֲשֶׁתְּכַח הֵהוּא שְׁרִטוּטָא דְּאַמְצָעֵיתָא, דְּעָאֵל

וְאֶחִיד גּוֹ אֵינּוֹן חֲמֵשׁ שְׁרֻטוּטִין דְּפּוֹתֵיָא, דָּא אִיהוּ בַר נֶשׁ
עָצִיב וְרָגִיז גּוֹ בֵּיתֵיהּ, וּבְגוֹ בְּנֵי נֶשׂא לָאוּ הָכִי. קִמְצָן
אִיהוּ בְּבֵיתֵיהּ, וְרָגִיז וְכַפִּין, וּלְזַמְנִין לָא. לְבַר מִבֵּיתֵיהּ
לָאוּ הָכִי. אֲצֻלַח בְּעוֹבְדֵי עֲלָמָא. כַּד אֲשַׁתְּדַל בְּאוּרֵיָתָא
אֲסַתְּכִיל זְעִיר וְאֲתַהֲדַר בָּהּ. מְהֵימְנָא אִיהוּ, אֲבַל לָאוּ כָּל
זְמָנָא. וְהֵהוּא זְמָנָא דְלָאוּ מְהֵימְנָא, אַחְזֵי גְוּוֹן קְשׁוּט, וְלָא
קְשׁוּט בְּשְׁלִימוֹ. בְּדִינָא יִצְלַח. מְהֵימְנָא אִיהוּ בְּרוּזִין
דְּאוּרֵיָתָא, דָּא אִיהוּ בְּרוּזָא דָּאֵת ה', וְאֲתַחְפַּר בְּאֵת ס'.
וְאִי אַרְבַּע שְׁרֻטוּטִין בְּפּוֹתֵיָא, וְחֲמֵשׁ בְּאַרְכָּא, תְּרִין
מְאֵינּוֹן דְּאַרְכָּא, עָאֲלִין גּוֹ אֵינּוֹן אַרְבַּע, דָּא אִיהוּ
בַר נֶשׁ חֲדַי בְּבֵיתֵיהּ, וְאֲתַחְזֵי עָצִיב לְבָא לְבַר, וְלָאוּ הָכִי
דְּכִיּוֹן דְּמִלְּיֵל עִם בְּנֵי נֶשׂא, אַחְזֵי חֲדוֹ וְאֲתַכּוּוֹן בְּמִלוּי.
תְּלַת שְׁרֻטוּטִין זְעִירִין עָאֲלִין גּוֹ אֵינּוֹן דְּאַרְכָּא, דָּא אִית
לֵיהּ חֲד רְשִׁימוֹ אוּכְם בְּגוּפֵיהּ, וְתְלַת שְׁעָרִין תְּלִיין
בְּתַהוּא רְשִׁימוֹ, וְהֵהוּא רְשִׁימוֹ אִיהוּ כְּעַגּוּלָא, וְחֲד תְּבִירָא
(חֲבוּרָא) בְּרִישִׁיָּהּ. וְלַהֲאֵי רְשִׁימָא, קָרְאֵן לֵיהּ חֲפִימֵי לְבָא,
דִּידְעִין רְזִין אֲלִין, רִישׁ נֶשְׂרָא. רְשִׁימוֹ דָּא, אֲתַחְזֵי
לְזַמְנִין, בֵּין כְּתַפּוּי. וּלְזַמְנִין, בְּדְרוּעָא יְמִינָא. וּלְזַמְנִין,
עַל יְדָא יְמִינָא בְּאַצְבָּעוּי.
אִי רְשִׁימָא דָּא רִישׁ נֶשְׂרָא, אִיהוּ בְּאַרְח מִישָׁר בְּתִיקוֹנוּי,
יִסְתַּלַּק לְעוֹתָרָא וְלִיקָרָא. וְאִי הֵהוּא רִישׁ נֶשְׂרָא

אֶת־הַפֶּךָ לְאַחֲרָא, יִזְכֶּה לְבַנֵּינ לְזַמְנִין. אֲבָל כִּד אִיהוּ סִיב,
 יִזְכֶּה לְעוֹתָרָא יִתְרוֹ, וְלִיקָר סִגְיָא, יִתְרוֹ מֵעוֹלָמוֹי, וְיִצְלַח
 בְּאוֹרֵייתָא, אִי אֲשֶׁת־דִּל בֵּתָא.

רִישׁ נִשְׂרָא דָא, אֶתְחַזֵּי לְזַמְנִין אוֹכְמָא, וְלְזַמְנִין גְּוֹון
 דְּלֹא סוּמְק זַעִיר, דְּלֹא אֲצַטְבַּע כָּל כַּף. לְזַמְנִין
 בְּשַׁעֲרֵין לְזַמְנִין שְׁעִיעַ, וְכֹלָא חַד סִימְנָא אִיהוּ, וּבְחַד
 דִּינָא אֶתְדַן.

וְאִי הֵהוּא גְּוֹון סוּמְק אֲצַטְבַּע יִתְרוֹ, וְקָאִים בְּגוּוֹנִיָּה, זַמֵּן
 זַעִיר הוּא דְאֲצַטְבַּע, בְּגִין דְּאֵלִין גְּוֹוֵנִין, לְזַמְנִין
 קִימִין גְּהִירִין, וְלְזַמְנִין חֲשׁוּכִין. וְאִי אֲצַטְבַּע הֵהוּא סוּמְק
 וְנִהִיר, כְּדִין אִית בִּידָא שְׁמָאֵלָא, תְּלִת שְׁרֵטוּטִין בְּאַרְכָּא,
 וְתִלְת בְּפוֹתֵיא, וְחַד דְּקִיק עַל אֵינּוֹן דְּפוֹתֵיא, וְחַד דְּקִיק
 עַל אֵינּוֹן דְּאַרְכָּא. וּבִידָא יְמִינָא אֶתּוֹסָף חַד בְּפוֹתֵיא
 בְּלַחֲדוּי. הֵאִי בַר נָשׁ שְׁכִיב בְּנִדָּה, וְלֹא תָב מִינֵיהּ
 לְמֵאֲרִיָּה.

וְכִד תָּב בְּתִיּוֹבְתָא, אֲשֶׁתְּאָרוֹ אֵינּוֹן שְׁרֵטוּטִין בִּידָא
 שְׁמָאֵלָא, וְהֵהוּא דְאֶתּוֹסָף בִּימִינָא, אֶתְעָדִי מִנֵּיהּ,
 וְאֶתְעָדִי הֵהוּא סוּמְקָא, דְּלֹא אֶתְחַזֵּי נִהִיר כָּל כַּף מִנֵּיהּ.
 וְלְזַמְנִין דְּאָף עַל גַּב דְּתָב, לֹא אֶעְדִּיו מִנֵּיהּ הֵהוּא
 סוּמְקָא, עַד זַמֵּן. הֵאִי אִיהוּ בְּרוּזָא דְאֶת ה', וְאֶתְעָדִי אֶת
 ס', וְעָאֵל תְּחוֹתוּי אֶת י', וְאֶתְחַבֵּר אֶת ה' בְּאֶת י'. הֵאִי

בְּעֵי תְקוּנָא לְנַפְשִׁיהַּ בְּבִהִילוֹ. חֲפִימָא דְלִבָּא דְחָמִי לִיהַּ,
חֹבְתָא אִית עֲלֶיהָ, לֹמַר לִיהַּ זֵיל אֲסִי לְנַפְשָׁךְ.

וְאִי תִלְת שְׁרֵטוּטִין בְּאַרְכָּא, וְחַד בְּפּוּתִיא, דָּא אִיהוּ
בְּרִזָּא דָּאֵת ה' בְּלַחֲוֹדִיהַּ. וּלְזִמְנִין אֶתְחַבֵּר בְּרִזָּא דָּאֵת
ז'. הָאִי אִיהוּ בַר נָשׁ תְּאִיב בְּתַר בְּצַעֲיִן דְּעֵלְמָא. וְאִי לָאו,
רְדִיף בְּתַר נָשִׁין, וְתִיאֹבְתִיהַּ נְאוּפִים. וְאַף עַל גַּב דְּתְאִיב
לְבַצְעִין דְּעֵלְמָא, הָאִי לָא אֲעֵדִיו מְנִיָּה, וְלָא אַכְסִיף.
עֵינוּי שְׁקִיעִין וּמְלִיל בְּהוּ.

אִי תַב לְמְאָרִיָּה מִתְחַלְפִי שְׁרֵטוּטִין. תִּלְת בְּפּוּתִיא וְחַד
לְאַרְכָּא, וְאִינוּן תְּרִין דְּקִיקִין (ד' ע"ח ע"א) קְיִימִין
בְּקִיּוּמָא, כְּדִין רְעוּ דִּילִיָּה יִתִיר בְּאַתְתִּיהַּ, וְאֶתְדַבֵּק בָּהּ.
חַד דְּקִיקִי יִתִיר, עָאֵל בֵּין אִינוּן תְּרִין דְּקִיקִין. כְּדִין
אֶתְחַבֵּר אֵת ה' בְּאֵת ז'.

וְאִי שְׁרֵטוּטָא חַד בְּאַרְכָּא וְאַרְבַּע בְּפּוּתִיא, וְתִלְת דְּקִיקִין
קְיִימִין עַל הַהוּא חַד, וְחַד עַל אִינוּן אַרְבַּע. עַל
דְּרוּעָא שְׁמַאלָא, אִית לִיהַּ תִּלְת קְסֻטְרִין דְּקִיקִין,
דְּאֶתְלִידוּ בֵּיהַּ מִיּוּמִין זַעִירִין, וְחַד שְׁעָרָא תְּלִיא, בְּהַהוּא
חַד דְּרִישָׁא. הָאִי אִיהוּ רְדִיף בְּתַר נְאוּפָא דְּאֶשֶׁת חֲבֵרִיָּה.
מְאָרִיָּה דְּזֹדוּנָא אִיהוּ. אַגְזִים בְּעֵינָא שְׁמַאלָא, בְּלָא
מְלוּלָא כָּלֵל, וְאַשְׁלִים. וּבְגִין דְּאִיהוּ מְאָרִיָּה זְדוּנָא, לָא
חֵישׁ לִיקְרָא דְּמְאָרִיָּה, לְאַתְבָּא קְמִיָּה. לְבַתַּר קְטִיל חוּיָא
לִיהַּ, אוּ בַר נָשׁ סוּמְקָא.

וְאִי אַרְבַּע בְּאַרְכָּא, וְתַלְתַּת בְּפּוֹתֵיא, וְאִינּוֹן דְּסִלְקִין
 לְעֵילָא אַעְדֵּיו מְנִיָּה. הֵאֵי, תְּבַר לְבֵיָּה לְגַבֵּי מְאָרִיָּה,
 וְתַב בְּתִיּוֹבְתָא. כְּדִין אִיהוּ בְּרוּזָא דְּאֵת פ', וְאַתְחַבְּר בְּאֵת
 ה'. עַל אֵלִין, וְעַל אִינּוֹן דְּכּוּוֹתֵיָּה, כְּתִיב, (ישעיה נז) שְׁלוֹם
 שְׁלוֹם לְרַחוּק וּלְקְרוֹב.

עַד הֵכָא, כָּל אִינּוֹן רְזִין דְּתוֹלְדוֹת אָדָם, דְּאִינּוֹן תּוֹלְדוֹת,
 דְּאֵתִילִידוּ בֵּיָּה מְזִמָּן לְזִמָּן, כְּפּוּם אַרְחוּי דְּבַר נָשׁ.
 זַכָּאָה חוֹלְקֵיהוֹן דְּאִינּוֹן דִּיתְבִּין קָמִיָּה דְּמַר, וְזָכוּ לְמִשְׁמַע
 מְפּוּמִּיָּה רְזִין דְּאוּרִיָּתָא. זַכָּאָה אִינּוֹן בְּהֵאֵי עֲלָמָא,
 וְזַכָּאִין אִינּוֹן לְעֲלָמָא דְּאֵתִי. אֲמַר ר' שְׁמַעוֹן, זַכָּאִין אֲתוֹן
 חֲבַרְיָא, דְּכָל רְזִין לָא אָנִיס לְכוּ, כַּמָּה דּוֹכְתִין עֲלָאִין
 אוֹדְמָנָן לְכוּ לְעֲלָמָא דְּאֵתִי.

פְּתַח וְאָמַר (שמות יד) וְאַתָּה תַּחְזֶה מִכָּל הָעָם אֲנָשֵׁי חַיִּל יִרְאִי
 אֱלֹהִים אֲנָשֵׁי אַמֶּת שׁוֹנְאֵי בְּצַע, הֵאֵי קָרָא אוּקְמוּיָה.
 אֲבַל וְאַתָּה תַּחְזֶה, תַּבְּחַר לָא כְּתִיב. אֵלָא תַּחְזֶה: לְפּוּם
 חִיּוֹן דְּעֵינִין. בְּמֵאֵי. בְּדִיוֹקְנָא דְּבַר נָשׁ בְּאֵלִין שִׁית סְטְרִין
 דְּקָאֲמַרְתּוֹן וְכָלָא בְּהֵאֵי קָרָא. וְאַתָּה תַּחְזֶה, חַד, בְּשַׁעְרָא.
 מִכָּל הָעָם, תְּרִין, בְּמִצְחָא. אֲנָשֵׁי חַיִּל, תַּלְתַּת, בְּאַנְפִּין.
 יִרְאִי אֱלֹהִים, אַרְבַּע, בְּעֵינִין. אֲנָשֵׁי אַמֶּת, חָמִשׁ,
 בְּשַׁפּוּן. שׁוֹנְאֵי בְּצַע, שִׁית, בְּיָדִין. בְּשַׁרְטוּטִיָּהוֹן.
 דְּאֵלִין אִינּוֹן סִימְנִין, לְאַשְׁתְּמוּדְעָא בְּהוּ בְּנֵי נָשָׂא,

לְאִינּוֹן דְּרוּחַ חֲכָמַתָּא שְׂרִיא עֲלֵייהּ. וְעַם כָּל דָּא, מִשֶּׁה
 לָא אֶצְטְרִיךְ דָּא, אֶלָּא מַה כְּתִיב, וַיִּבְחַר מֹשֶׁה אַנְשֵׁי חֵיל
 מִכָּל יִשְׂרָאֵל. בְּגִין דְּרוּחָא קוּדְשָׁא הוּהוּ אֲתֵי לְגַבִּייהּ,
 וְאוּדַע לֵיהּ, וַיְבִיחַ הוּהוּ חֲמֵי כְּלָא.

מִנָּא לָן, דְּכְתִיב כִּי יִהְיֶה לָהֶם דְּבַר בָּא אֱלִי. בְּאִים אֱלִי
 לָא כְּתִיב, אֶלָּא בָּא אֱלִי, דָּא רוּחַ קוּדְשָׁא, דְּהוּהוּ
 אֲתֵי לְגַבִּייהּ, וַיְבִיחַ הוּהוּ יַדַּע, וְלָא אֶצְטְרִיךְ לְכָל דָּא
 לְאַסְתְּכָלָא וּלְעֵינָא, אֶלָּא לְפּוּם שַׁעֲתָא הוּהוּ יַדַּע מִשֶּׁה.
 כְּהֵאִי גְוּוֹנָא, יַדַּע שְׁלֵמָה מְלָכָא, יַדַּע בְּכוֹרְסִייהּ, דְּרוּחַ
 קוּדְשָׁא שְׂרִיא עָלֵיהּ, דְּכָל מֵאן דְּקָרִיב לְכוֹרְסִייהּ,
 דְּחִילוֹ וְאִמְתָּא נְפִיל עָלֵיהּ, וַיְבִיחַ הוּהוּ דָּאִין דֵּינָא בְּלָא
 סְהַדִּין. בְּגִין דְּדִיוֹקְנִין הוּוּ בְּכוֹרְסִייהּ, וְכָל מֵאן דְּמִקְרַב
 בְּשַׁקְרָא, מְכַשְׁפָּא הַהוּא דִּיוֹקְנָא, וְהוּהוּ יַדַּע שְׁלֵמָה
 מְלָכָא, דְּבְשַׁקְרָא קָאֲתֵי. בְּגִין כֵּן, אִימְתָּא דְּכוֹרְסִייהּ הוּהוּ
 נְפִיל עַל כְּלָא, וְכֻלְהוּ אֶשְׁתְּכַחוּ זַכָּאִין קָמִייהּ.

מְלָכָא מְשִׁיחָא בְּרִיחָא, כְּמַה דָּאֲתֵי אֲמַר (ישעיה יא) וְהִרְיָחוּ
 בִּירָאֲת יִי וְלָא לְמִרְאָה עֵינָיו יִשְׁפּוּט וְגו'. וְתַלְתָּ
 אֱלִין, דְּנוּ עֲלֵמָא, בְּלָא סְהַדִּין וְהִתְרָאֲה. שְׂאֵר בְּנֵי עֲלֵמָא
 עַל פּוּם סְהַדִּין, עַל מִימְרַ אֲוִרִייתָא. חֲפִימִין דָּאֶשְׁתְּמוּדְעָן
 בְּאִינּוֹן דִּיוֹקְנִין, עֲלֵייהּ לְאִזְהָרָא לְבְנֵי עֲלֵמָא, וְלְמִיֵּהב
 אֶסּוּתָא לְבְנֵי נְשָׂא, וְלְאֶסִי נְפִשִׁייהּ. זַכָּאִין אִינּוֹן בְּהֵאִי
 עֲלֵמָא, וְזַכָּאִין אִינּוֹן בְּעֲלֵמָא דָּאֲתֵי.

(שמות ט) בַּחֲדָשׁ הַשְּׁלִישִׁי לְצֵאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו', דְּשֻׁלֵּיט
 בֵּיהּ אֹרִיא"ל לֵיהּ, רַב מְמָנָא, וְתַלְתַּת מָאָה וּשְׁתַּיִן
 וְחֵמֶשׁ רַבּוּא מְשָׁרְיִין עִמֵּיהּ, כְּחוּשְׁבָן יוּמֵי שִׁתָּא. וְכֻלְהוּ
 אֵית לֹון תַּלְתַּת מָאָה וּשְׁתַּיִן וְחֵמֶשׁ מִפְתָּחֹן נְהוּרִין, מִהֵהוּא
 נְהוּרָא דְנַפְקָא מִגּוֹ חֲשַׁמַּל עֲלָאָה פְּנִימָאָה גְּנִיז וּסְתִים,
 דִּי רִזִּין דְּאֲתוּוֹן קְדִישִׁין עֲלָאִין דְּשָׁמָא קְדִישָׁא, (דף ע"ח ע"ב)
 תַּלְיִין בֵּיהּ.

וְאִיהוּ רְזָא דְאִישׁ תָּם, מְאָרִיָּה דְּבֵיתָא, אִישׁ הָאֱלֹהִים.
 תָּם: דְּתַמָּן סִיּוּמָא וְקִשְׁרָא דְתַפְּלִין, (בראשית כד)
 וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם הָוָה. וּבְדִיוֹקְנֵיהּ, קִימָא רְזָא דְחֲשַׁמַּל
 פְּנִימָאָה עֲלָאָה טָמִיר וְגְנִיז. וְכֹל נְהוּרִין סְתִימִין עֲלָאִין
 נְקִיט אִיהוּ, וְנַפְקֵי מִנֵּיהּ, וְכֻלְהוּ מְשָׁרְיִין נְקִיטֵי אֵינּוֹן
 מִפְתָּחֹן דְּהֵהוּא נְהוּרָא דְנַפְּיק מִגּוֹ חֲשַׁמַּל.
 וְהֵהוּא נְהוּרָא, כְּלִיל בְּתָרִין נְהוּרִין, וְאֵינּוֹן חֵד. נְהוּרָא
 קְדָמָאָה, אִיהוּ נְהוּרָא חוּרָא, דְּלֹא שְׁלֵטָא בֵּיהּ
 עֵינָא, וְדָא אִיהוּ נְהוּרָא דְגְּנִיז לְצַדִּיקֵיָּא. כְּמָה דְאֵת
 אָמַר (תהלים צ) אֹר זָרוּעַ לְצַדִּיק וְגו'. נְהוּרָא תְנִינָא, אִיהוּ
 נְהוּרָא מְנַצָּא מְלַהֲטָא, כְּגוּוֹן סוּמָק. וְאֵתְכֻלִּילוּ תְרִין
 נְהוּרִין כְּחֵד, וְהוּוּ חֵד.

וְהֵאִי אֹרִיא"ל רַב מְמָנָא, וְכֹל אֵינּוֹן מְשִׁירִיִן, נְטִילֵי
 תְּהוּא נְהוּרָא, וּבְגִין דְּכְלִיל בְּתָרִין, אֲקָרִי

תְּאוּמִיִּם. וְעַל דָּא שְׁלֵטָא בֵּיהּ, תְּהוּא מְזִלָּא דְאַקְרִי בְּרוּזָא
 דִּילֵיהּ תְּאוּמִים, וּבֵיהּ אֲתִיְהִיבַת אֲוִרֵייתָא. וּמִכָּאן
 אֲתַמְשְׁכָּאן דְּרַגִּין לְתַתָּא, עַד דְּסִלְקִין בְּשִׁמְהֵן, (ס"א לְאַנְהָגָא)
 לְאַנְהָרָא עֲלֵמָא.

כֹּל שְׂאָר מְזִלֵי, לִית לֹון פֶּה וְלִשׁוֹן, וְהֵאֵי אֵית לֵיהּ פֶּה
 וְלִשׁוֹן כְּלִילָן כַּחְדָּא. וְעַל דָּא בְּאוִרֵייתָא, (יְהוֹשֻׁעַ א)
 וְהִגִּית בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה כְּתִיב. יוֹמָם, לְקַבֵּל לִשׁוֹן. לַיְלָה,
 לְקַבֵּל פֶּה. וְכֹלָא כְּלִיל כַּחְדָּא. וּבְכֹלָא סְלִיק תְּאוּמִים.

תּוֹמִים כְּתִיב, וְעַל רוּזָא דָּא כְּתִיב תּוֹמִים, (בְּרֵאשִׁית כד) וְהִנֵּה
 תּוֹמִים בְּבִטְנָה. אֵי תִימָא דְבִגִין תְּרוּוִייהוּ קָאֲמַר.
 לָאוּ הָכִי, דְּהֵא עֵשׂוּ לָא סְלִיק בְּרוּזָא דָּא. אֵלָא בְּגִין יַעֲקֹב
 קָאֲמַר, וּשְׁבַחָא דָּא, דְּהוּה בְּמַעְהָא דְּהֵהִיא צְדָקָת, קָא
 מְשַׁבַּח קָרָא. וּבְגִין דְּהוּה תַּמָּן הֵהוּא רִשְׁע, אֲסַתְּלַק מִתַּמָּן
 אֵלָּהּ.

וְכֹלָא רוּזָא חֲדָא. יַעֲקֹב נָטִיל בְּרוּזָא דִּילֵיהּ, תְּרִין יְרַחִין
 נִיס"ן וְאִי"ר, וְאֲתַכְּלִיל אִיהוּ בְּרוּזָא דְּסִיּוֹן, דְּאִיהוּ
 תְּאוּמִים. עֵשׂוּ, נָטִיל בְּרוּזָא דִּילֵיהּ, תְּרִין יְרַחִין תַּמּוּ"ז
 א"ב, וְאִיהוּ לָא אֲשַׁתְּכַח, וְאֲתַאֲבִיד, דְּהֵא אֵלו"ל לָאוּ
 דִּילֵיהּ הוּא, וְאֵפִילוּ א"ב, ט' יוֹם אֵינּוֹן דִּילֵיהּ, וְלֹא יִתִּיר,
 וְאֲתַאֲבִיד, וְלֹא אֲשַׁתְּכַח, וְלֹאוּ אִיהוּ בְּרוּזָא דְּתְּאוּמִים,
 אֵלָּא אֲתַפְּרֵשׁ לְחוּדֵיהּ, וְסֵטָא לְסֵטָרָא אַחְרָא בְּאַפִּיסָה

וּשְׁמָמוּ, כִּמָּה דַּאתְּ אָמַר, (תהלים ט) הָאוֹיֵב תָּמוּ חַרְבוֹת
לְנִצָּחַת.

וּבְגִין דִּיעֵקֵב אִיהוּ תְּאוּמִים, אֲתִיְהִיבַת אוֹרִיִּיתָא לְבְנוֹי
בַּחֲדָשׁ תְּאוּמִים, וְאוֹרִיִּיתָא בְּרִזָּא דְתְּאוּמִים, תּוֹרָה
שְׁבַכְתָּב, וְתוֹרָה שְׁבַעֲלָ פֶה. בַּחֲדָשׁ תְּלִיתָאֵי, לְעַם
תְּלִיתָאֵי, בְּדַרְגִּין תְּלִיתָאֵין, תּוֹרָה תְּלִיתָאֵי: תּוֹרָה,
נְבִיאִים, וּכְתוּבִים. וְכֻלָּא חַד.

בַּחֲדָשׁ הַשְּׁלִישִׁי וְגו'. פְּרֻשַׁתָּא דָּא בְּהַאי קָרָא אוּקְמוּנָה
לֵיהּ לְעֵילָא. תָּאנִי רַבִּי חֲיִיא, בְּהַהוּא זְמַנָּא דְמָטוּ
יִשְׂרָאֵל לְטוֹרָא דְסִינַי, כְּפָנִישׁ לְהוּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְזַרְעֵינָ דְיִשְׂרָאֵל, וְאַשְׁגַּח לֵיהּ בְּכֻלְהוּ, וְלֹא אֲשַׁכַּח
בְּכֻלְהוּ זְרַעָא דְיִשְׂרָאֵל פְּסֻלוּ, אֶלָּא כְּלָהוּ זְרַעָא קְדִישָׁא,
כְּלָהוּ בְּנֵי קְשׁוּט.

בְּהַהוּא זְמַנָּא אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמֹשֶׁה, הַשְּׁתָּא
אַנָּא בְּעֵי לְמִיְהַב אוֹרִיִּיתָא לְיִשְׂרָאֵל, מְשִׁיךְ לְהוּ
בְּרַחֲמֵינָ דְאַבְהֵן, בְּרַחֲמֵינָ דְרַחֲמֵנָא לְהוּ, וּבְאַתְוּוֹן
דְּעַבְדִּית לְהוּ. וְאַתְּ הוּי לִי שְׁלוּחָא, וְאַתִּיב מְלִין אֵלִין.
אָמַר ר' יוֹסִי אָמַר ר' יְהוּדָה, כִּן אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְמֹשֶׁה, בְּמִלָּה דָּא הוּי לִי שְׁלִיחָא מְהֵימְנָא, לְאַמְשַׁכָּא
יִשְׂרָאֵל אַבְתְּרָאֵי.

וּמֹשֶׁה עָלָה אֶל הָאֱלֹהִים וַיִּקְרָא אֵלָיו יי' מִן הָהָר (שמות ט)

וְגו'. וּמִשָּׁה עָלָה אֶל הָאֱלֹהִים, לְאַתְרָא דְפְרִישָׁן גְּדַפּוּי
 דְּשְׂכִינְתָא, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (תהלים יח) וַיֵּט שָׁמַיִם וַיִּרְדּוּ וְגו'.
 תֵּאנָא אָמַר ר' יְהוּדָה, כָּל זְמַנָּא דְגִלּוּפֵי מַלְפָּא עֲלָאָה
 מִתִּישְׁרֹן בְּאַתְרֵיהוּ, עֲלָמִין כְּלָהוּ בְּחִידוֹ, וְכָל
 עוֹבְדֵינ מִתִּישְׁרֹן בְּקִיּוּמֵיהוּ. (מאן כָּל עוֹבְדֵינ מִתִּישְׁרֹן בְּקִיּוּמֵיהוּ) כְּמָה
 דְאַתְּ אָמַר, (שמות לד) אֶת מַעֲשֵׂה יְי' כִּי נֹרָא הוּא. מַאי כִּי
 נֹרָא הוּא. אָמַר ר' אֶלְעָזָר, שְׁלִימוֹ דְכֻלָּא. כְּמָה דְאַתְּ
 אָמַר (דברים י) הָאֵל הַגָּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא. מַאי (דף ע"ט ע"א)
 וְהַנּוֹרָא. דָּא יַעֲקֹב. וְכִתִּיב, (בראשית סה) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם,
 כְּתַרְגוּמוֹ, גְּבַר שְׁלִים. שְׁלִים בְּכֻלָּא. כִּךְ כָּל עוֹבְדֵינ
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, שְׁלִימִין בְּשְׁלִימוֹ, בְּקִיּוּמָא שְׁלִים.
 תְּנִיא, רַבִּי יוֹסִי אוֹמַר, יוֹמָא חַד הָוָה קָאִימְנָא קָמִיהּ דְר'
 יְהוּדָה סָבָא, שְׂאִילְנָא לֵיהּ, מַאי דְכִתִּיב, (בראשית
 כח) וַיִּירָא וַיֹּאמֶר מַה נֹּרָא וְגו'. מַאי קָא חֲמָא, דְקָאִמַר
 דְּאִיהוּ נֹרָא. אָמַר לִי, חֲמָא שְׁלִימוֹ דְמַהִימְנוּתָא קְדִישָׁא,
 דְהָוָה שְׂכִיחַ בְּהָוָה אֲתָר, כְּגוּוּנָא דְלַעֲיָלָא. וּבְכָל אֲתָר
 דְהוּי שְׁלִימוּתָא שְׂכִיחַ, אֶקְרִי נֹרָא.
 אֲמִינָא לֵיהּ, אִי הָכִי, אֲמַאי תַּרְגוּמוֹ דְחִילוֹ, וְלֹא שְׁלִים.
 אָמַר לִי, לֵית דְחִילוֹ אֶלָּא בְּאַתְר דְהוּי שְׁלִימוּתָא
 שְׂכִיחַ, וּבְכָל אֲתָר דְהוּי שְׁלִימוּתָא שְׂכִיחַ, אֶתְקְרִי נֹרָא.

דְּכַתִּיב, (תהלים לד) יִרְאוּ אֶת יְיָ קְדוֹשָׁיו כִּי אֵין מַחְסוֹר
 לִירְאוֹ, מִמִּשְׁמַע דְּקָאֵמַר כִּי אֵין מַחְסוֹר, בְּאַתְר דְּלִית
 מַחְסוֹר, שְׁלִימוֹתָא שְׂכִיחַ.

תַּאנָּא (משלי ל) מִי עָלָה שָׁמַיִם וַיֵּרֵד, אָמַר ר' יוֹסִי, דָּא
 הוּא מִשָּׁה, דְּכַתִּיב וּמִשָּׁה עָלָה אֶל הָאֱלֹהִים. מִי
 אֶסְפֵּי רוּחַ בְּחַפְנָיו, דָּא הוּא אַהֲרֹן. דְּכַתִּיב, (ויקרא טז) וּמִלָּא
 חַפְנָיו קְטֹרֶת סַמִּים דַּקָּה. מִי צָרַר מַיִם בַּשְּׂמֶלֶה, דָּא
 אֱלִיהוּ. דְּכַתִּיב, (מלכים א יז) אִם יִהְיֶה הַשָּׁנִים הָאֵלֶּה טַל
 וּמָטָר כִּי אִם לְפִי דְּבָרֵי. מִי הֵקִים כָּל אַפְסֵי אֲרֶץ, דָּא הוּא
 אַבְרָהָם. דְּכַתִּיב בֵּיהּ, (בראשית ב) אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם
 וְהָאָרֶץ בְּהַבְרָאָם, אֶל תִּקְרִי בְּהַבְרָאָם, אֵלֶּא בְּאַבְרָהָם.
 הוּא תַנִּי הָאִי, וְהוּא אָמַר, מִי עָלָה שָׁמַיִם, דָּא קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא. דְּכַתִּיב בֵּיהּ (תהלים מז) עָלָה אֱלֹהִים

בְּתַרוּעָה (מִי עָלָה תִקְוֹן בְּסוּד אֶת הָאוֹר אֲמַנָּם בְּתַרוּעָה וַיֵּרֵד בְּסוּד וַיִּבְדֵּל, הַבְּדִילוֹ לֹ
 אֱלֹהִים בְּתַרוּעָה) מִי אֶסְפֵּי רוּחַ בְּחַפְנָיו, דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 דְּכַתִּיב, (איוב יב) אֲשֶׁר בִּידוֹ נִפְשׁ כָּל חַי וְגוֹ'. מִי צָרַר מַיִם
 בַּשְּׂמֶלֶה דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. דְּכַתִּיב בֵּיהּ (איוב כו) צוֹרֵר
 מַיִם בְּעַבְיוֹ. מִי הֵקִים כָּל אַפְסֵי אֲרֶץ, דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא. דְּכַתִּיב בֵּיהּ, (בראשית ב) בְּיוֹם עֲשׂוֹת יְיָ אֱלֹהִים אֲרֶץ
 וּשְׁמַיִם. תּוֹ אָמַר, מִי עָלָה שָׁמַיִם וַיֵּרֵד וְגוֹ', אֵלִין אֵינּוֹן
 אַרְבַּע קְטִירֵי עֲלָמָא, אִשׁ רוּחַ מַיִם וְעַפְרָא.

אָמַר ר' יִיסָא, אֶתְחַזֵּן מְלוּי דְר' יוֹסִי, דִּלָּא מִתְקַיְימָאן.
 כַּד מָטוּ מְלִין אֵלִין לְגַבֵּיהּ דְר' שְׁמַעוֹן, אָנַח יְדוּי
 בְּרִישֵׁיהּ דְר' יוֹסִי וּבְרַכֵּיהּ, וְאָמַר שְׁפִיר קָא אָמַרְתָּ, וְהָכִי
 הוּא. אָמַר לֵיהּ מָנָא לָךְ. אָמַר הָכִי אוֹלִיפְנָא מֵאבָא, דִּהוּה
 אָמַר מְשֻׁמֵּיהּ דְרַב הַמְנוּנָא סָבָא.

יּוֹמָא חַד הָוֵה יְתִיב ר' שְׁמַעוֹן בְּתַרְעָא דְצַפּוּרִי, אָמַר לֵיהּ
 ר' יִיסָא, הָאִי דְאָמַר ר' יוֹסִי, מִי עָלָה שְׁמִים וַיֵּרַד
 וְגו', זְמָנָא חֲדָא אָמַר, דָּא מִשָּׁה. לְבַתָּר אָמַר, דָּא קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא. לְבַתָּר אָמַר, אֵלִין ד' קְטִירִין אִשׁ רוּחַ מַיִם
 וְעַפְרָ. וְחַמִּינָא לֵיהּ לְמַר דְבְּרַכֵּיהּ.

אָמַר לֵיהּ וְדָאִי שְׁפִיר קָא אָמַר, וְהָכִי הוּא, וְכֹלָא חַד
 מְלָה, וְכֹלְהוּ מְלִי אֶתְקַיְימוּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 וְכֹלְהוּ בְּחַד מִתְקַלָּא סְלָקָא. אֶתְרַגִּישׁ ר' יִיסָא בְּמְלוּי דְר'
 שְׁמַעוֹן, וְאָמַר וְדָאִי הָאִי הָכִי הוּא, וְהָכִי אוֹלִיפְנָא מְקַמֵּיהּ
 דְמַר זְמָנָא אַחְרָא. (אֵלָה תּוֹלְדוֹת הַשְּׁמִים וְהָאֲרִץ בְּהַבְרָאָם, אֵל תְּקַרֵּי בְּהַבְרָאָם,

אֵלָא בְּאַבְרָהָם. דְכַתִּיב, (תהלים פט) כִּי אָמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה. אַבְּל)
 וְכֹלָא שְׁפִיר. אַבְּל סוּפָא דְקָרָא מַאי קָא מִיִּירִי דְכַתִּיב,
 (משלי ל) מֶה שָׁמוּ וּמֶה שָׁם בְּנוּ כִּי תִדְעַ. מֶה שָׁמוּ
 תִּינַח, מֶה שָׁם בְּנוּ מֶהוּ. אָמַר לֵיהּ, רָזָא דְמְלָה הָא
 אוֹלִיפְנָא לְר' אֶלְעָזָר בְּרִי. אָמַר לֵיהּ, לֵימָא לִי מַר, דִּהָא
 בְּחַלְמֵי שְׁאִילָנָא קָמִיהּ דְמַר הָאִי מְלָה, וְאָמַר לִי,

וְאֲנֹשִׁינָא לָהּ. אָמַר לִיָּהּ, אִי אֵימָא תְּדַכְרִי. אָמַר לִיָּהּ וְדַאי.
 דְּהָא מַה דְּאוּלִּיפְנָא קָמִי דְּמַר יוֹמָא דָּא אֲדַכְרִנָּא.
 אָמַר לִיָּהּ רְזָא דְּמַלְתָּה, הֵיִינוּ דְּכְתִיב, (שמות ד) בְּנֵי בְּכוֹרֵי
 יִשְׂרָאֵל וְכְתִיב (ישעיה מט) יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאֵר.
 וּבְרְזָא עֲלָאָהּ, וְהָאִי אֶקְרִי בְּנוֹ. אָמַר יְנוּחַ דְּעֵתִיָּהּ דְּמַר,
 דְּהָא רְזָא דָּא יִדְעָנָא. אֲדַהֲכִי, לָא אֲדַכְרִי ר' יִיסָא, חָלֹשׁ
 דְּעֵתִיָּהּ, אֹזֶל לְבֵיתִיָּהּ, אֲדַמוּךְ, אֲחֻזִּיאֵי לִיָּהּ בְּחַלְמָא, חַד
 סְפָרָא דְּאֲגִדְתָּא, דְּהוּה פְּתִיב בֵּיָּהּ, חֲכָמָה וְתַפְאֶרֶת
 בְּמַקְדָּשׁוֹ.

אֲתַעֲרִי, אֹזֶל לְגַבִּיָּהּ דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, נָשַׁק יְדוּי, אָמַר, הָכִי
 חֲמִינָא בְּחַלְמָא. זְמַנָּא אַחְרָא חֲמִינָא בְּחַלְמָא,
 חַד (דף ע"ט ע"ב) סְפָרָא דְּאֲגִדְתָּא דְּאֲחֻזִּיָּו קָמֵאִי, וְהוּה פְּתִיב
 בֵּיָּהּ, חֲכָמָה וְתַפְאֶרֶת בְּמַקְדָּשׁוֹ, חֲכָמָה לְעֵילָא, תַּפְאֶרֶת
 לְתַתָּא. בְּמַקְדָּשׁוֹ לְגַבִּיָּהּ. וְהָכִי חֲמִינָא בְּחַלְמָא זְמַנָּא
 חַדָּא. וְהָכִי אֲשַׁכְחָנָא בְּפּוּמָאִי. אָמַר לִיָּהּ ר' שְׁמַעוֹן, עַד
 כְּעַן רַבִּיָּא אַנְתָּה, לְמִיעַל בֵּין מַחְצְדֵי חַקְלָא, וְהָא כֹּלָא
 אֲחֻזִּיאֵי לָךְ. וְדָא הוּא דְּכְתִיב, מַה שְּׁמוֹ וּמַה שְּׁם בְּנוֹ כִּי
 תִּדְעוּ. חֲכָמָה שְׁמוֹ, תַּפְאֶרֶת בְּנוֹ.

(תנא) (שמות ט) וּמֹשֶׁה עָלָה אֶל הָאֱלֹהִים, וַזָּכָא חוּלְקִיָּהּ
 דְּמֹשֶׁה, דְּזָכִי לִיקְרָא דָּא, דְּאוּרִייתָא אֲסַהֲיִד
 בְּגִינִיָּהּ כְּךָ. (תנאני ר' יהודה) תָּא חֻזִּי, מַה בֵּין מֹשֶׁה לְשֹׂאֵר בְּנֵי

עֲלָמָא. שָׂאָר בְּנֵי עֲלָמָא, כַּד סִלְקִין, סִלְקִין לְעֵתְרָא,
 סִלְקִין לְרַבּוּ, סִלְקִין לְמַלְכוּ, אֲבָל מֹשֶׁה כַּד סִלְקִי, מֵה
 כְּתִיב בֵּיהּ, וּמֹשֶׁה עָלָה אֶל הָאֱלֹהִים, זַכָּאָה חוּלְקִיָּה.
 ר' יוֹסִי אָמַר, מִכָּאֵן אָמְרוּ חֲבֵרֵיָא, הֲבֵא לִיטְהַר מְסִייעִין
 אוֹתוֹ, דְּכְתִיב וּמֹשֶׁה עָלָה אֶל הָאֱלֹהִים. מֵה כְּתִיב
 בְּתֵרֵיהּ, וַיִּקְרָא אֵלָיו יי'. דְּמֵאֵן דְּבַעֵי לְאַתְקַרְבָּא, מְקַרְבִּין
 לִיהּ.

וַיִּקְרָא אֵלָיו יי' מִן הַהָר לֵאמֹר כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב
 וְגו'. ר' יִצְחָק פִּתְחָה, (תהלים סד) אֲשֶׁרֵי תִבְחַר וּתְקַרֵב
 יִשְׁכּוֹן חֲצִירֶיהָ, זַכָּאָה חוּלְקִיָּה דִּיהֵהוּא בַר נָשׁ, דְּקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא אֲתַרְעֵי בֵּיהּ, וְקָרִיב לִיהּ, לְמִשְׁרֵי בְּגוֹ הֵיכְלָא
 קְדִישָׁא, דְּכָל מֵאֵן דְּאִיהוּ אֲתַרְעֵי בֵּיהּ לְפוּלְחָנִיהּ, רְשִׁים
 הוּא מְרַשְׁמִין דְּלַעִילָא, לְמַנְדַּע דִּיהָא הוּא אֲתַבְחַר
 מְקַמֵּיהּ דְּמַלְכָּא קְדִישָׁא עֲלָאָה, לְמִשְׁרֵי בְּמִדּוּרוֹ. וְכָל
 מֵאֵן דְּאֲשַׁתְּכַח בֵּיהּ הֵהוּא רְשִׁמָּא, אַעֲבַר בְּכָל תַּרְעִין
 דְּלַעִילָא, וְלִית דִּימְחֵי בִידוּי.

ר' יְהוּדָה אָמַר, זַכָּאָה חוּלְקִיָּה דְּמֹשֶׁה, דְּעָלִיהּ כְּתִיב
 אֲשֶׁרֵי תִבְחַר וּתְקַרֵב, וְכְתִיב בֵּיהּ (שמות כד) וּמֹשֶׁה נִגַּשׁ
 אֶל הָעֶרְפֶּל וְנִגַּשׁ מֹשֶׁה לְבַדּוֹ אֶל יי' וְהֵם לֹא יִגָּשׁוּ. כֹּה
 תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב: אֵלֶיךָ נִוְקְבִי, וְתִגִּיד לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל:
 אֵלֶיךָ נִוְקְרִין.

ר' שִׁמְעוֹן אָמַר, כֹּה תֹאמַר, כִּמְה דְאֵת אָמַר (במדבר ו) כֹּה
 תְּבָרְכוּ. וְכִתִּיב, (תהלים קמה) וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה, כְּלוֹמַר
 יְבָרְכוּ כֹה. כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב, בְּאִמְרָה. וְהֵינּוּ
 מִסְטָרָא דְדִינָא. וְתִגִּיד לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל, כִּמְה דְאֵת אָמַר,
 (דברים ד) וַיִּגַּד לָכֶם אֶת בְּרִיתוֹ. וְכִתִּיב (דברים כו) הִגַּדְתִּי הַיּוֹם
 לְיִי אֱלֹהֶיךָ. לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל, דְּוֹכְרִין, דְּאֵתוּ מִסְטָרָא
 דְּרַחֲמֵי.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, (ס"א יוסי) הוֹאִיל וְאֵתִינָא לְהָאִי, מַה הוּא
 הִגַּדְתִּי הַיּוֹם לְיִי אֱלֹהֶיךָ. לְיִי אֱלֹהֵינוּ, מִבְּעֵי לֵיהּ.
 אָמַר לֵיהּ ר' שִׁמְעוֹן, וְכִי הָאִי בְּלַחוּדוּי הוּא. וְהָא כְּתִיב
 (דברים ח) כִּי יִי אֱלֹהֶיךָ מִבִּיאָךְ אֶל אֶרֶץ טוֹבָה וְגו'. (דברים ז)
 אֲשֶׁר יִי אֱלֹהֶיךָ נוֹתֵן לָךְ. (דברים ד) כִּי יִי אֱלֹהֶיךָ אִשׁ
 אוֹכְלָה הוּא, וְכִלְהוּ הָכִי.

אֵלָא הָכִי תַנִּינָן, כָּל הַדֵּר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל דּוּמָה כְּמִי שְׂיִשׁ
 לוֹ אֱלוֹתָהּ. וְכֹל הַדֵּר בְּחוּצָה לְאֶרֶץ דּוּמָה כְּמִי שְׂאִין
 לוֹ אֱלוֹתָהּ. מֵאִי טַעְמָא. מְשׁוּם דְּזִרְעָא קְדִישָׁא, לְאֶרְעָא
 קְדִישָׁא סִלְקָא. וְשְׂכִינְתָא בְּאַתְרָהּ יִתְבָּא. וְהָאִי בְּהָאִי
 תִּלְיָא. וּמִשָּׁה לָא קָאמַר אֱלֹהֶיךָ, אֵלָא לְאִינוּן דְּהוּוּ זְמִינִין
 לְמִיעַל לְאֶרְעָא קְדִישָׁא, וְלְקַבְּלָא אִפִּי שְׂכִינְתָא. וּמַה
 דְּלָא אָמַר אֱלֹהֵינוּ, מְשׁוּם דְּהָא מִשָּׁה לָא זָכָה לְמִיעַל
 לְאֶרְעָא, וּבְגִינֵי כַּף, אֱלֹהֶיךָ וְדָאִי בְּכֹל אֶתְרָהּ, מְשׁוּם
 דְּאִינוּן הוּוּ זְמִינִין לְמִיעַל תַּמְן.

אָמַר לִיהוָה וְדַאי הָכִי הוּא. אָבֵל הָכָא פְּתִיב, (דברים כו) וּבָאת
 אֶל הַפֶּהן אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמִים הֵהֶם וְאָמַרְתָּ אֵלַי
 הַגִּדְתִּי הַיּוֹם לַיְי' אֱלֹהֶיךָ, וְהָא אֵינּוֹן בְּאַרְעָא שְׂרִיין, מֵאֵי
 טַעְמָא אֱלֹהֶיךָ, וְלֹא אֱלֹהֵינוּ. אֵלֹא אֵינּוֹן בַּעֲיִין לְאַחֲזֹאה
 וְלֹא וְדָא, דְּבִגְיַי דְּחֶסֶד עֲלָא, זְכָאן לְכָל הָאֵי, וְשְׂרִיין
 בְּאַרְעָא, וְעָאֵלן לְהֵיא אַרְעָא, וְעֵבִיד עֲמַהוֹן כָּל אֵינּוֹן
 טַבָּאן, וּבִגְיַי כְּךָ, הוּוּ אַמְרֵי מְלִין אֵלִין לְכַהֵן, (ולא לְכָר נֶשׁ
 אַחְרָא) דְּכַתִּיב הַגִּדְתִּי הַיּוֹם לַיְי' אֱלֹהֶיךָ, (וְהָכִי הוּא וְדַאי) מִשּׁוּם
 דְּאֵתֵי מִסְטָרָא דְּחֶסֶד.

כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב, לְהֵהוּא אֲתֵר דְּאֲתַחֲזִי לְהוּ. וְתִגִּיד
 לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל, בְּהֵהוּא אֲתֵר שְׁלִים דְּאֲתַחֲזִי לְהוּ, דְּהָא
 יַעֲקֹב וַיִּשְׂרָאֵל, תְּרִין דְּרַגִּין אֲסַתְּלָקוּ, וּבְדַרְגָּא חַד סְלִקִין,
 אֲלֵא יִשְׂרָאֵל שְׁלִימוֹתָא דְּכֻלָּא (דף פ' ע"א) אֲקָרִי. וְתִגִּיד לְבְנֵי
 יִשְׂרָאֵל, לְאַחֲזֹאה חֲכַמְתָּא, וְלֹא שְׂתַעֲי בְּרוּחַ חֲכַמְתָּא,
 טִיבוּ וּקְשׁוּט דְּעֵבֵד לֹון קוּדְשָׁא בְּרִין הוּא, דְּכַתִּיב וַיִּגִּד
 לָכֶם אֶת בְּרִיתוֹ.

תְּנִיא, אָמַר ר' יוֹסִי, זְמַנָּא חֲדָא הוּינָא אֲזִיל בְּאַרְחָא,
 וְהוּוּ ר' חֵיִיא בְּרֵי עַמִּי. עַד דְּהוּינָא אֲזִלִין,
 אֲשַׁכְּחָנָא חַד גְּבַר, דְּהוּוּ לְקִיט בְּחַקְלָא, עֲשָׁבִין
 לְאַסּוּוֹתָא. קְרִיבְנָא לְגַבִּיהָ, אַמִּינָא לִיהָ, בַּר נֶשׁ, קוּטְרָא
 דְּקוּטְרֵי דְּעֲשָׁבִין לְמָה. לָא זְקִיף רִישִׁיהָ, וְלֹא אָמַר מִיִּדֵי.

אֶהְדַּרְנָא זְמַנָּא אַחְרָא וְאִמְינָא הָאִי, וְלֹא אָמַר מִיָּדִי.
 אִמְינָא לִי הָאִי לְרַבִּי חֵיִיא בְּרִי, אוּ הָאִי בַר נֶשׁ אָטִים
 אוּדְנִין, אוּ שְׂטִיָּא, אוּ חֶפְיָמָא. יְתִיבְנָא גְבוּי. לְבַתַּר לְקִיט
 אֵינּוֹן עֶשְׂבִין, וְאַחִיד לֹון, וְחָפָא עֲלֵיהוֹן טְרַפֵּי גּוֹפְנִין.

אָמַר לָן, אָנָּא חֲמִינָא דִּיּוֹדָאִין אָתוֹן, וְיּוֹדָאִין אָמְרִי
 עֲלֵיִיהוּ, דֵּאֵינּוֹן חֶפְיָמִין, אִי לָא דְחֵיִיסְנָא עֲלֵיִיכוּ
 הַשְׁתָּא, תְּהוּוֹן רְחִיקָן מִבְּנֵי נֶשָׂא כְּסָגִירָא דָּא, דְּמִרְחִיקָן
 לִי הָא מִכְּלָא, דְּהָא אָנָּא חֲמִינָא, דְּרִיחָא דְּחָד עֶשְׂבָּא דְּהוּה
 קָרִיב גְּבִיכוֹן, עָאל בְּגוֹפֵיִיכוּ, וְתְהוּוֹן רְחִיקָן תְּלָתָא
 יוֹמִין. אָלָא אָכִילוּ אֵלִין תּוּמֵי בְּרָא וְתַתְּסוּן,

אֶכְלָנָא מִנֵּיִיהוּ דְּהוּוּ שְׂכִיחִין קַמָּן, וְאִדְמַכְּנָא,
 וְאַתְקַטְרְנָא בְּזִיעָא, עַד עֵידָן סָגִי. לְבַתַּר
 אֶתְעֶרְנָא, אָמַר לָן הֵהוּא גְּבָרָא, הַשְׁתָּא אֶלְהֶכוֹן עִמְכוֹן,
 דֵּאֶשְׁכַּחְתּוֹן לִי, דְּהָא אֶסּוּוֹתָא דְּגוֹפֵיִכוֹן עַל יָדֵי אֶשְׁתְּלִים.
 עַד דְּהוּינָא אֶזְלִין, אָמַר לָן, כָּל בַּר נֶשׁ בְּעֵי לְאֶשְׁתְּעֵי
 בְּבַר נֶשׁ אַחְרָא, כְּפּוּם אַרְחוּי, דְּהָא לְנוֹקְבָא כְּפּוּם
 אַרְחוּי. לְגַבְרָא כְּפּוּם אַרְחוּי. לְגַבְרָא דְּגַבְרֵי כְּפּוּם אַרְחוּי.
 אִמְינָא לְרַבִּי חֵיִיא בְּרִי, הֵיִינוּ דְּכַתִּיב, כֹּה תֹאמַר לְבֵית
 יַעֲקֹב וְתִגִּיד לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל.

(ס"א כה תאמר לבית יעקב בהווא אתר דאתחזי
 להו. ותגיד לבני ישראל בהווא אתר שלים דאתחזי להו. ודא יעקב וישראל תרין דרגין

אינון ובדרגא חד סלקין אלא ישראל שלימותא דבלא אקרי)

אָמַר לֹן, חֲמִיתוֹן דִּלָּא זָקִיפְנָא רִישָׁאִי, וְלֹא אֲשַׁתְּעִינָא
 בְּהַדְיִיכוֹ, מִשּׁוּם דִּאָבָא, חֲפִימָא בַּעֲשָׁבִין מְכָל בְּנֵי
 דְרָא הוּהּ. וְאוֹלִיפְנָא מֵאָבָא אֲרַחוּי דְכָל עֲשָׁבִין, דְּבִהוֹן
 קְשׁוּט, וְאָנָּא בְּכָל שְׁתָּא מְדוֹרָאִי בִּינֵייהוּ.

וְהָאִי עֲשָׁבָא דְחֲמִיתוֹן, דְּחֲפִינָא לִיהּ בְּטַרְפֵי דְגוֹפְפִין
 אֵלִין, בְּבִיתָאִי אִית אֲתֵר חַד, וְהוּא לְסִטְר צְפוֹן,
 וּבִהְהוּא אֲתֵר נְעִיץ חַד רִיחָא, וּמֵעִינָא דְהֵהוּא רִיחָא,
 נְפִיק חַד גָּבַר בְּתֵרִין רִישֵׁין, וְחֲרַבָּא שִׁינָּא בִּידֵיהּ וּבְכָל
 יוֹמָא קָא מְצַעַר לֹן. וְאָנָּא לְקִיטְנָא הָאִי עֲשָׁבָא, וְזִילו
 אֲבַתְרָאִי, וְתַחֲמוֹן חִילִיָּה דְהָאִי עֲשָׁבָא, וּמָה דִּי אֲלֵהָא
 עֲלָאָה גְּלִי בְּעֵלְמָא, וְלִית מָאן דִּידַע אֲרַחוּי בְּכָלָא.

אֲזִילְנָא אֲבַתְרִיָּה, עַד דְּהוּינָא אֲזִלִּי בְּאַרְחָא, מָאִיךְ לְחַד
 נּוֹקְבָא בְּעַפְרָא, וְשׁוּי מֵהֵהוּא עֲשָׁבָא בְּנוֹקְבָא,
 נִפְק חַד חוּיָא וְרִישָׁא דִּילִיָּה סְגִי. נְטַל חַד סַנְטִירָא, ^{(ב"א}
 וְקִטִּיר לִיהּ כְּחַד גְּדִיא. דְּחִילְנָא. אָמַר לֹן זִילו ^{סוֹדְרָא)}

אֲבַתְרָאִי.

עַד דְּמִטְינָא לְבִיתִיָּה. חֲמִינָא הֵהוּא אֲתֵר בְּחָשׁוּכָא, בְּתֵר
 חַד פּוֹתְלָא. נְטַל חַד שְׂרָגָא וְדִלִּיק דִּלִּיקָא סַחְרָנִיָּה
 דְּהֵהוּא אֲתֵר דְּרִיחָא. אָמַר לֹן, מִמָּה דְּתַחֲמוֹן, לָא
 תְּדַחֲלוֹן וְלֹא תִשְׁתַּעוֹן מִיָּדִי.

אֲדַהְכִּי, שְׂרִי חוּיָא מְקִטְרוּי, וְכַתְּשׁ בְּקִיסְטָא מֵהֵהוּא

עֲשָׂבָא. וְשׁוּי בְּרִישֵׁיהּ דְּחֻיָּא. עָאֵל חֻיָּא בְּהֵוּא עֵינָא
 דְּרַחֲיָיא, וְשִׁמְעָנָא קָלָא דְּכָל אֲתָר מְזִדְעֻזְעָא. בְּעֵינָן
 לְמִיפְקָ, אֲחִיד בִּידְנָא הֵוּא גְבָרָא, אֲמַר, לָא תִדְחַלּוּן
 קְרִיבּוֹ גְבָאִי.

אֲדַהֲכִי, נִפְק חֻיָּא שְׁתִּית דְּמָא, נָקִיט הֵוּא גְבָרָא
 מֵהֵוּא עֲשָׂבָא, וְשׁוּי בְּרִישֵׁיהּ כְּבָקְדְמִיתָא.
 עָאֵל בְּהֵוּא עֵינָא דְּרַחֲיָיא. לְשַׁעְתָּא זְעִירָא, חֲמִינָא,
 דְּנִפְיָק מֵהֵוּא עֵינָא חַד גְּבָרָא בְּתַרִּין רִישִׁין, וְחֻיָּא
 שְׂרִיָּא סַחְרָנִיָּה דְּקַדְלוּי. עָאֵל בְּהֵוּא עֵינָא דְּרַחֲיָיא וְנִפְק
 תְּלַת זְמַנִּי. הָוָה אֲמַר, זְקִיטָא זְקִיטָא, וּוִי לְאִימִיָּה
 דְּלֵהֵוּא אֲתָר אֹבִיל לִיָּה.

אֲדַהֲכִי, אֲתַעְקֹר רִיחֲיָא מֵאֲתַרִּיהּ, וְנִפְקוּ, גְּבָרָא וְחֻיָּא,
 וְנִפְלוּ וּמִיתוּ תַרְוֵיהוּ. וְאַנְן דְּחִילָנָא סָגִי. אֲמַר
 לָן הֵוּא גְבָרָא, דָּא הוּא חִילָא דְּעֲשָׂבָא דְּאַנָּא לְקִיטָנָא
 קְמִיָּכוּ, וּבְגִינִי כֹךְ לָא אֲשַׁתְּעִינָא בְּהַדִּיָּכוּ, וְלָא זְקִיפָנָא
 רִישָׁאִי, בְּשַׁעְתָּא דְּקְרִיבְתוּן גְבָאִי.

אֲמַר לֹוֹן אֵילּוֹ (דף פ' ע"ב) יִדְעִין בְּנֵי נֶשְׂא חֲכָמְתָּא, דְּכָל מַה
 דְּנִטְע קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּאַרְעָא, וְחִילָא דְּכָל מַה
 דְּאֲשַׁתְּכַח בְּעֵלְמָא, יִשְׁתַּמּוּדְעוּן חִילָא דְּמֵאֲרִיָּהוֹן,
 בְּחֲכָמְתִּיָּה סָגִיָּאָה. אֲבָל לָא טָמִיר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 חֲכָמְתָּא דָּא מְבַנֵּי נֶשְׂא, אֶלָּא בְּגִין דְּלָא יִסְטוּן מֵאַרְחוּי,
 וְלָא יִתְרַחֲצוּ בְּהֵיָּא חֲכָמְתָּא וַיִּנְשׁוּן לִיָּה.